

חובת זהירות מוגברת בקרבת מעבר חציה

מאת אבי חליוא , עו"ד לענייני תעבורה .

בסוף חודש מרץ עודכנה תקנת 67 לתקנות התעבורה לפיה :

א (1) נוהג רכב המתקרב למעבר חצייה, יאט את רכבו אם הולך רגל עומד על המדרכה בסמוך למעבר החצייה ואם ניכר שבכוונתו של הולך הרגל לחצות את הכביש, ייתן לו זכות קדימה.

א (2) התקרב נוהג רכב למעבר חצייה ובנתיב אחר האט רכב לפני מעבר החצייה, יאט את רכבו לפני מעבר החצייה האמור, ואם הרכב בנתיב האחר עצר - יעצור אף הוא; היה הולך רגל חוצה את הכביש במעבר החצייה, ייתן לו זכות קדימה.

תיקון להגדרת זכות קדימה :

מתן זכות קדימה" – מתן אפשרות לעוברי דרך אחרים שלהם נקבעה זכות קדימה, להתקדם בדרך בלי לעצור, להמתין, לשנות את מהירותם או לסטות מקו התקדמותם.

מה השתנה בהתקרבות והתנהגות בקרבת מעבר חציה ???

לדעתי התיקון לחוק הוא בבחינת שינויי מהותי הפותר סימני שאלה שהיו בעבר בעניין זה וכמובן מטיל אחריות מוגברת על הנהג בהתקרבו למעבר חציה . למרות ש חובת ההאטה לפני המעבר מעוגנת בתקנה 52 לתקנות התעבורה " בכפוף לאמור בתקנה 51 חייב נוהג רכב להאט את מהירות הנסיעה, ובמידת הצורך אף לעצור את רכבו, בכל מקרה שבו צפויה סכנה לעוברי דרך או לרכוש, לרבות רכבו הוא, ובמיוחד במקרים אלה: (6) בהתקרבו למעבר חציה;

ולמרות החובה שלא לעקוף לפני ועל המעבר ממילא מעוגנת בתקנה 47 לתקנות התעבורה "ה) נוהג רכב לא יעקוף, לא ינסה לעקוף ולא יסיט את רכבו שמאלה או ימינה כדי לעקוף רכב או בעל-חיים באחד מאלה:

(3) הוא מתקרב אל מעבר חציה להולכי רגל המסומן על פני הכביש או על ידי תמרור

הציין מקום מעבר חציה להולכי רגל, ועד שעבר את מקום מעבר החצייה;..."

להלן השינויים :

א. ראשית התיקון לגבי מעבר חציה החל בהגדרתו של תמרור –

1. צורת התמרור וצבעו	2. מספרו	3. פירושו	4. כוח יפה:
	306	תן זכות קדימה להולכי הרגל החוצים.	במקום שבו מסומן מעבר החציה בכביש.

תמרור זה סופח לקבוצת תמרורי מתן זכות קדימה [ולא תמרור מודיעין כבעבר]

ב. עם שינויי הוראת תמרור זה עלתה השאלה ובצדק זכות קדימה לפי הגדרתה התייחסה ליחסי הגומלין בין רכבים ולפיכך להערכתי תוקנה ההגדרה:

מתן זכות קדימה – מתן אפשרות לעוברי דרך אחרים שלהם נקבעה זכות קדימה, להתקדם בדרך בלי לעצור, להמתין, לשנות את מהירותם או לסטות מקו התקדמותם.

השינוי המהותי בהגדרה - התייחסות לעוברי דרך נהגים הולכי רגל .

ג. החובה לעצור כשהולך רגל נמצא על שפת המדרכה ומתכוון לחצות :

תיקון זה למעשה מחייב את הנהג להאט לפני מעבר החציה, גם אם הולך הרגל לא ביצע כל פעולה המעידה כי הוא מתכוון לחצות את הכביש, ורק עומד בסמוך למעבר . [התקנה הקודמת חייבה בעצירה כדי לאפשר להולך רגל להשלים החציה בבטחה כלומר הולך הרגל החל החציה] .

אין ספק כי תיקון זה מציב בפני הנהג המתקרב למעבר חובת זהירות מוגברת מאוד .

ד. רכבים אחרים המתקרבים למעבר ובנתיב האחר נהג עצר לפני המעבר יעצרו !!!

זהו תיקון שלדעתי משלים בכתובים בתקנות את שהסבירו מדריכי התעבורה בקורסי נהיגה נכונה – כלומר נותן מענה לשאלות " מה קורה אם עצרתי לפני מעבר ומישהו עוקף אותך , או רכב אחר הגיע ממול ומבחין כי רכב אחר נעצר מולו לפני מעבר חציה

עדכון תקנה 67 א[2] נותן מענה ברור !!!

ה. על הסוגיה – כיצד נהג יבחין בכוונת הולך הרגל ???

דעתי היא כי הולך רגל הנמצא בסמוך למעבר החציה כוונתו היא לחצות את המעבר ודוק !!! ועל כן אמליץ לנהג לנהוג תמיד מנקודת הנחה זו .

שאלות שנשאלתי ע"י מורים לנהיגה :

1. כיצד יש להתייחס להתקרבות למקום בו הוצב תמרור 306 ולא סומן מעבר חציה על הכביש .

1. צורת התמרור וצבעו	2. מספרו	3. פירושו	4. כוחו יפה:
	306	תן זכות קדימה להולכי הרגל החוצים.	במקום שבו מסומן מעבר החציה בכביש.

דעתי היא כי יש להתייחס למצב כאילו סומן מעבר חציה שכן הוראתו של תמרור 306 ברורה ואינה מתייחסת אם סומן מעבר "תן זכות קדימה להולכי הרגל החוצים "

2. כיצד יש להתייחס בהתקרבות לתמרור 707 כשלא סומן מעבר על הכביש

1. צורת התמרור וצבעו	2. מספרו	3. פירושו	4. מיועד ל
	706	אור צהוב מהבהב: התקדם בזהירות תוך שמירת הוראות כל דין, בחירת הנתיבים תהיה על פי המסומן על ידי סימון 813 או 926. הוצב הרמזור ליד מעבר חציה להולכי רגל או לרוכבי אופניים -תן להולך הרגל או לרוכב האופניים לחצות בבטחה את הכביש.	נוהג רכב.
	707		

גם לשאלה זו הייתי ממליץ לנהגים להתייחס כאילו סומן מעבר הוראת תמרור 707

ברורה – תן להולך רגל או רוכב אופניים לחצות הכביש בבטחה .

למעלה מהדרוש אזכיר לכולם כי כבר בשנות ה 80 נדרש בית המשפט העליון לשאלות שלא היו כתובות במפורש בתקנות :

- למה התכוון המחוקק ל "השלמת החצייה בבטחה" ??
- בית המשפט התייחס להתנהגות רשלנית של הולך רגל בקרבת ועל מעבר החצייה .

כבוד השופט חשין קבע בפסק דין את הקביעות הבאות :

- השלמת המעבר – מעברו האחד של הכביש לעברו האחר [כלומר השלמת חציית כל המעבר יהא אורכו אשר יהא פרשנת שלי א.ח.].
- כב' השופט חשין קבע כי על הנהג לצפות התנהגות רשלנית של הולך רגל ולנהוג בהתאם .

סיכום :

התנהגות נכונה בהתקרבות למעבר חציה [מתוך האתר של משרד התחבורה]

- נהג .בקרבת מעבר חצייה האט, היה ערני ומרוכז, חפש את הולכי הרגל גם בכביש וגם על המדרכה. החיים שלהם תלויים בך.
- זיהית הולך רגל על המדרכה וניכר מהתנהגותו כי הוא מתכוון לחצות? עצור לפני מעבר החצייה ותן לו זכות קדימה.
- ראית רכב שהאט או עצר לפני מעבר חצייה? אל תעקוף אותו. סביר שעצר להולך רגל שנסתר ממך (למשל, ילד). האט ובמידת הצורך עצור מאחוריו או לצידו ואפשר להולכי הרגל להשלים את החצייה בבטחה.
- ראית רכב בנתיב הנגדי שהאט או עצר לפני מעבר חצייה? סביר שהאט או עצר להולך רגל. האט ובמידת הצורך עצור ואפשר להולך הרגל להשלים את החצייה בבטחה

*האמור לעיל הינו מידע כללי ואינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי אצל עו"ד תעבורה, על כן, מי שמסתמך על האמור בו, עושה כן על אחריותו בלבד!